

Практичне заняття № 16

Тема : Методика навчання орфографії.

Питання для обговорення

1. Орфографічні правила. Робота над засвоєнням правил.
2. Орфографічні вправи. Види вправ. Методика проведення вправ.
3. Орфографічний розбір, його види.

Література

1. Вашуленко М.С. Українська мова і мовлення в початковій школі: метод. пос. К.: Видавничий дім «Освіта», 2018. 400 с.
2. Кірик М. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод.посіб. Львів: Світ, 2019.136 с.
3. Прищепа О. Взаємозв'язок графічної навички з орфографічною грамотністю // Початкова школа. — 1997. — № 8.
4. Смовська О.І. Алгоритм як умова формування навички грамотного письма // Початкова школа.— 1996.— № 9.
5. Український орфографічний словник : Орфографічний словник укр. мови: Близько 143000 слів /Уклад. : М.М. Пещак та ін.. – К : Довіра, 2002. – 1006 с.
6. Чекіна О. Ю. Рідна мова. Робота над словниковими словами у 1–4 класах : методичні рекомендації. Х.: Торсінг плюс. 2008. 64 с.

Практичні завдання:

1. Підготувати матеріал про різновиди орфографічних вправ та методику їх проведення.
2. Дібрати вправи (4) на вивчення певної орфограми за підручниками з української мови К. Пономарьової .

Перелік орфограм, які вивчають у 1-4 класах.

- Перелік орфограм у 1 класі:

Позначення звуків буквами у тих випадках, коли написання відповідає вимові.

Використання ь і букв я, ю, є, і для позначення м'якості приголосних звуків.

Уживання великої літери на початку речення.

- Перелік орфограм у 2 класі:

Використання знака м'якшення (ь) та букв я, ю, є, і для позначення м'якості приголосних звуків.

Зіставлення вимови (читання) і написання слів (використовуються слова з ненаголошеними голосними, з апострофом перед я, ю, є, ї).

▪ Перелік орфограм у 3 класі:

Правопис слів з ненаголошеними голосними [є], [и] в корені слова, що перевіряються наголосом.

Правопис слів з ненаголошеними [є], [и] в корені слова, що не перевіряються наголосом.

Правопис слів із дзвінкими приголосними в кінці слова та в кінці складу перед глухими.

Правопис слів із дзвінкими і глухими приголосними, що піддаються уподібненню за дзвінкістю-глухістю.

Правопис префіксів роз-,без-, з- (с).

Вживання апострофа після префіксів на приголосний перед буквами я, ю, є, ї.

Правила переносу слів з префіксами та з апострофом після префіксів.

Подвоєння приголосних на межі префікса і кореня, кореня і суфікса. Правило переносу слів із подвоєними буквами.

Велика буква у власних іменниках.

▪ Перелік орфограм у 4 класі:

Використання орфографічного словника для перевірки закінчення іменників чоловічого роду з основою на приголосний у родовому відмінку.

Правопис іменників, у яких при змінюванні кінцеві приголосні основи [г], [к], [х] перед закінченням –і змінюються на [з'], [ц'], [с']; кореневий [і] в окремих іменниках чоловічого і жіночого роду змінюється на [є], [о].

Правопис закінчень іменників жіночого роду на –а в родовому відмінку однини з основою на твердий і м'який приголосний та на [ж], [ч], [ш].

Правопис закінчень іменників в орудному відмінку однини: закінчення -єю в іменниках жіночого роду з основою на м'який приголосний та на шиплячі □ закінчення -єю в іменниках на -ія □ закінчення -ем в іменниках чоловічого роду з основою на м'який приголосний та на шиплячі □ закінчення -ем в іменниках з основою на [й].

Практичне засвоєння правопису закінчень найуживаніших іменників чоловічого роду на -ар, -яр.

Правопис іменників жіночого роду з основою на приголосний в орудному відмінку однини.

Правопис відмінкових закінчень іменників у множині.

Закінчення іменників у місцевому відмінку множини.

Уживання ь перед закінченнями прикметників у родовому, давальному, орудному та місцевому відмінках однини.

Правопис закінчення -і у прикметниках називного відмінка множини.

Правопис найуживаніших числівників.

Роздільне написання прийменників із займенниками.

Вживання приставної букви н у займенниках 3-ї особи після прийменників.

Закріплення правопису не з дієсловами.

Правопис дієслів на –ся.